

MEDICINĂ VETERINARĂ

CZU 619:616.76-002-022.6:636.5

UNELE ASPECTE EPIZOOTOLOGICE ȘI CLINICO-MORFOLOGICE ÎN BURSITA INFECȚIOASĂ AVIARĂ

N. STARCIUC,

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Abstract. The article presents information on epizootological situation of bursal disease of chickens in Moldova. The forms of clinical manifestation and incidents of infection in the areas depend on the chickens' age of and the morphological lesions in the internal organs depend on the virus pathogen. The article includes also the symptomatic treatment, prevention and control of bursal disease.

Key words: Bursa of Fabricius, General resistance, Epizootological aspect, Morphopathology modification, Morbidity, Mortality, Symptomatic.

INTRODUCERE

La momentul primei descrieri în anul 1957, SUA, bursita infecțioasă a primit denumirea de *Boala rinichiului moale* după afecțiunile depistate în rinichi. Ulterior, după o serie de cercetări profunde, s-a stabilit că mai frecvente și mai caracteristice sînt modificările de tip inflamator și distructiv în bursa Fabricius pe baza cărora boala a primit denumirea *bursita infecțioasă* (F. Cudreașev, L. Radciuc, 1998).

Începînd cu anul 1986, odată cu creșterea industrială a păsărilor, bursita infecțioasă a fost înregistrată în multe țări, provocînd pierderi economice considerabile.

La noi în republică boala a fost înregistrată pentru prima dată în 1991, iar pe parcursul anului 1992 afecțiunea s-a răspîndit în toate întreprinderile avicole. Specificul evoluției clinice a bursitei infecțioase se manifestă printr-o perioadă scurtă de 7-8 zile cu o morbiditate de 70-80 % și o mortalitate de 30-55 % (I. Scutaru, N. Starciuc, 1998).

MATERIAL ȘI METODĂ

Cercetările au fost efectuate pe loturi de păsări la întreprinderile avicole: „Vaduleni” SA, Avicola „Rosso” s. Floreni, Avicola „Leggorn” s. Valea Perjei și în condițiile sectoarelor individuale ale circumscripțiilor veterinare Durlești și Ciorescu. Sub examinare s-au aflat cca 80 mii capete de pui cu vârsta de pînă la 120 de zile. Au fost folosite metodele epizootologică, clinică, morfopatologică, histologică, serologică, virusologică.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

În rezultatul analizei situației epizootice, s-a constatat că la momentul actual bursita infecțioasă aviară este întâlnită atît în condițiile întreprinderilor avicole (sporadic), cît și în sectorul individual. S-a studiat evoluția bolii în funcție de vîrstă. Acest studiu este reprezentat în figurile 1 și 2.

Evoluția BIA. Vîrsta puilor 16-22 zil

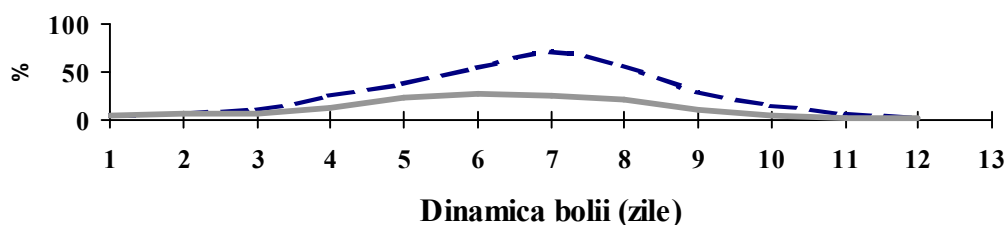

Fig. 1. Evoluția BIA

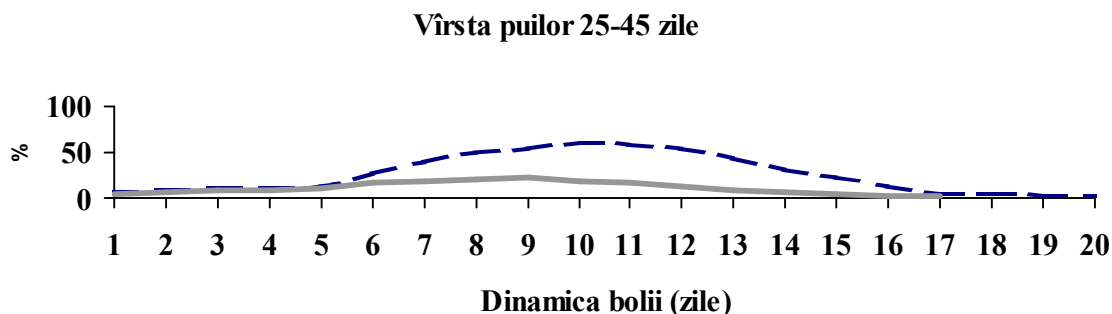

Fig. 2. Evoluția BIA

La puii cu vârsta de 16-22 de zile boala a evoluat cu o morbiditate de până la 70% și o mortalitate de 25-30 %. Durata evoluției clinice a fost de 8-11 zile (fig. 1).

La puii cu vârsta de 25-45 de zile maladia a evoluat pe o durată de 14-16 zile caracterizându-se printr-o morbiditate de până la 60% și o mortalitate de 18-22 % (fig. 2).

Mai grav boala a evoluat la puii raselor ouătoare, comparativ cu puii broiler.

La necropsie au fost observate următoarele modificări morfopatologie (tab. 1): Bursa Fabricius este afectată în 95-100 din cazuri și prezintă inflamații, modificarea culorii până la vișinie, în cavitate se găsește un exudat purulent sau purulent-sangvinolent.

Tabelul 1

Gradul de afectare a organelor interne în BIA

Vârsta puilor (săptămâni)	Modificările anatomopatologice	Organele afectate	Gradul și frecvența afectării, %
2-12	Inflamații Modificarea culorii Exudat în cavitate	Bursa Fabricius	95-100
	Hipertrofie Hemoragii	Rinichii	80-90
	Hemoragii	Musculatura scheletică	60-70
	Inflamații Hemoragii	Alte organe (stomacul glandular, intestinul etc.)	15-30

Rinichii sînt hipertrofiați și prezintă hemoragii, în uretere sînt depuși urați. Aceste modificări sînt atestate la 80-90 % din cadavre.

Frecvent sînt depistate hemoragii pe musculatura pectorală și a femurului. În unele cazuri (15-30 %) se constată procese inflamatorii pe mucoasa tubului gastrointestinal.

Tabelul 2

Mijloace terapeutice aplicate în BIA

Denumirea preparatelor	Doza, ml/l, UA	Metoda de administrare	Perioada de tratament (zile)
Complex de : Vitamina A Vitamina C Vitamina K Vitamina E Selenit de natriu Melasă sau zahăr Apă potabilă	100 000 UA 3-5 g 0,5 g 0,2 g 0,15 g 30-50 ml sau g 10 l	prin adăpare	8-10
Bicarbonat de natriu	20g la 10 kg combifuraj	în rație	8-10
Zinaprim	1 g/l l	prin adăpare	3-5
Tromexin	1 g/l l		

La puii din loturile afectate a fost administrat un complex de vitamine A, C, K, E. În calitate de antioxidant a servit selenitul de natriu, iar pentru reducerea acidității combifurajelor și a concentrației uraților în uretere – bicarbonatul de natriu.

Prin adăpare s-au administrat și antibacteriene cu spectru larg de acțiune - tromexin sau zinaprim.

CONCLUZII

1. Bursita infecțioasă aviară este o maladie frecvent întâlnită în efectivele de pui din sectorul individual, unde nu se mențin sub fonul imun.

2. De regulă, boala afectează puii cu vârsta de 2-8 săptămâni, evoluând cu un nivel mai înalt de morbiditate și mortalitate la puii din rasele ouătoare.

3. Tratamentul simptomatic cu vitamine și antibiotice reduce semnificativ nivelul de morbiditate și mortalitate.

BIBLIOGRAFIE

1. Scutaru, I., Starciuc, N. Particularități epizootologice de prevenire și tratament în bursita infecțioasă aviară în Republica Moldova. Lucrări științifice, vol. 6, UASM, 1998.

2. Cudreavcev, F., Radciuc, L. Opyt profilaktiki infekcionnoj bursal'noj bolezni ptic. Moskva, Jurnal Veterinaria, 1998.

Data prezentării articolului - 15.05.2006

CZU 619:615.33+619:616.98:578

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ФУАЗОЛИДОНА И ХЛОРАМФЕНИКОЛА ПРИ ДИАРЕЕ ТЕЛЯТ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ УРОВНЯ КОНЦЕНТРАЦИИ СЫВОРОТОЧНЫХ ИММУНОГЛОБУЛИНОВ

Н. ЖОСАН,

Государственный аграрный университет Молдовы

Abstract. No beneficial effects of furazolidone or chloramphenicol in the prevention of death from calf diarrhea could be demonstrated in experiments using calves with low serum immune globulin concentrations. Calves with higher serum immune globulin concentrations survived. It was suggested that the knowledge of the immune globulin status of calves is important when testing the efficiency of drugs against calf diarrhea.

Key words: Chloramphenicol, Calf diarrhea, Furazolidone, Serum immune globulin.

ВВЕДЕНИЕ

Антибиотики и химиотерапевтические средства применяют для лечения и профилактики диареи новорожденных телят (В.А. Фортунный, 1983, 1984). Во многих случаях контрольные животные не включались в эксперимент, а иммунный статус опытных животных не определялся.

Известно, что иммунный статус телят имеет определяющее значение в защите против губительного воздействия диареи (С.С. Gay et al., 1982).

Сезонное изменение в концентрации сывороточных иммунных глобулинов у телят с высокой средней концентрацией летом (С.С. Gay et al., 1983), указывает на недействительность эксперимента в это время года, поскольку естественная защита будет высшей и выздоровление летом происходит независимо от лечения.

Цель данного исследования - определить концентрацию сывороточных иммунных глобулинов новорожденных телят и интерпретировать эффективность фуразолидона и хлорамфеникола в проведенных исследованиях.